

Cultures

TEATRE | MÚSICA | LLETRES | DANSA | TENDÈNCIES | TRADICIONS | CINE | TELEVISIÓ

Entrevista Gregorio Luri

Professor i escriptor. La publicació de *L'escola contra el món* ha afegit més llenya al foc del debat sobre el sistema educatiu de Catalunya. El llibre és crític amb alguns preceptes de l'escola d'avui en dia però renega de presagis pessimistes. Luri va passar per Manresa per parlar de la seva obra

«Hi ha un grau de separació considerable entre la societat i l'escola a Catalunya»

L'ENTREVISTA

TONI MATA I RIU | MANRESA

■ Gregorio Luri (Azagra, Navarra, 1955) va sacsejar el debat sobre el model educatiu català fa uns mesos amb la publicació de *L'escola contra el món*. *L'optimisme és possible* (La Campana). Un llibre que proposa una crítica constructiva en un moment en què la nova Llei d'ensenyament és al centre de l'actualitat política i social. Resident al Masnou (el Maresme) des del 1978, Luri escriu des de l'experiència acumulada com a mestre de primària, de professor de filosofia al batxillerat i com a professor universitari. Denuncia el relativisme i l'escepticisme moral traslladats a l'escola en els darrers temps, però no combrega amb els pessimistes perquè creu en el futur. Gregorio Luri va guanyar el Premi Extraordinari de Llicenciatures en Ciències de l'Educació i el Premi Extraordinari de Doctorat en Filosofia.

■ Sorprès per la polèmica generada pel seu llibre?

■ No m'esperava en absolut que tingués tant recorregut. Jo mateix sóc el primer sorprès. Pel que fa a la polèmica, fins ara les crítiques que he rebut han estat positives. Ja m'hauria agradat que se n'hagués escrit alguna en contra. Estic convençut que no tothom ha d'estar d'acord amb el que jo explico al llibre. La meva intenció no era ferir ningú, però sí que he volgut ser honest amb el que pensava i no mossegar-me la llengua.

■ Va tenir la sensació d'estar escrivint contracorrent?

■ Era conscient que les coses que estava dient xocaven contra el que podríem dir-ne l'escolasticisme pedagògic actual. Però aquest escolasticisme ja va de baixa i, per tant, tampoc no té gaire defensors públics. Estem en una situació de canvi molt clara, moltes certes que semblaven inqüestionables fa quinze anys ara no ho són. Hi ha un fet molt curiós. A vegades riem perquè, als Estats Units, un tribunal va haver de decidir sobre la veritat de la teoria de l'evolució. Aquí

EL LLIBRE

L'ESCOLA
CONTRA
EL MÓN

AUTOR
Gregorio
Luri

LA CAMPANA. 15 EUROS. 248 PÀGINES

van fer una cosa molt més forta: van aprovar com a llei orgànica una teoria psicològica! Quan es va aprovar la Logse, van fer del constructivisme una llei orgànica. Això és fort, i ningú no s'hi va posar en contra. Avui, gràcies a Déu, s'és molt més crític i ja s'han observat les deficiències, s'ha obert un debat i es parla clar. Cal ser valents i plantejar les diverses posicions existents per redescobrir la realitat, perquè jo crec que hi ha un grau de separació considerable entre l'escola i la societat.

■ Una de les tesis del seu llibre és el debat sobre on cal centrar la importància de l'ensenyament. Quin ha de ser l'eix: l'alumne, el saber o el professor?

■ La meva pretensió és intentar recuperar el sentit comú. Em fa l'efecte que, en el vocabulari pedagògic, hi ha una impregnació de termes molt beats que no volen dir res. És dir, què vol dir centrar l'ensenyament en l'alumne si la darrera paraula la té el professor? L'ensenyament sempre ha estat centrat en el professor i en la matèria. Però s'acostuma a dir que s'ha de centrar en l'alumne, com si proclamant-ho ja estiguéssim fent no sé quines meravelles. I això no pot ser, perquè un alumne, per definició, és una persona necessitada de guia i d'orientació. És absurd! En cap lloc no s'ha fet així. Hi ha l'experiència antiautoritària i totalment llibertària de Summerhill, a Anglaterra: allí, l'ensenyament es va centrar tant en l'alumne que l'alumne més fort és va menjar el feble d'una manera escandalosa. Deixem que l'alumne faci, diuen... i tant que va fer!

■ Què vol dir amb l'expressió beateria pedagògica?

■ El discurs pedagògic elaborat als anys 70 i 80 tenia moltes bones intencions, i fonaments. Però hi va

MIREIA ARSO

Gregorio Luri fa una crítica constructiva al sistema educatiu

haver una sobredosi de bones intencions, de rebuig a tot el que semblava franquisme, a l'autoritarisme. Es va fer un discurs que barrejava elements molt heterogenis. Es va defensar l'escola catalana amb elements de Ferrer i Guàrdia... un home que era un anticatalanista radical! Això vol dir que a Ferrer i Guàrdia no se l'havia llegit ningú. Una altra manera de fer va ser associar elements antilibertaris d'un lloc amb elements d'altre tipus... Tot plegat venia cap a Catalunya i es va elaborar un discurs que ara podem dir que era d'urgència, servia per criticar l'escola del franquisme, però no ha tingut utilitat per bastir una

escola eficient i, realment, crítica.

■ Malgrat tot, vostè és optimista?

■ Ho sóc perquè crec que és un deure. Hi ha molts elements per ser pessimistes amb una societat, com la catalana, amb gairebé el trenta per cent de fracàs escolar. Una societat així està generant una joventut amb menys títols que els quals tenen els seus pares, entre els quals el percentatge de no titulats és del catorze per cent.

■ Una situació greu.

■ És cert que no és comparable la situació de la primària dels pares a la situació dels seus fills. I és cert que molts d'aquests nois, que ara surten sense títol, després es reenganxen amb altres coses. Però en

«L'alumne no pot ser al centre de l'ensenyament

perquè, per definició, és algú necessitat d'orientació»

«El discurs pedagògic dels

70 i 80 tenia fonaments i bones intencions, però es va elaborar amb urgència»

«Sóc optimista perquè

crec que és el primer deure del professor, i hi ha casos de bones pràctiques»

el moment que surten sense títol, la situació és d'una extraordinària gravetat.

■ Això no és gaire optimista, doncs.

■ És que, al costat d'aquestes dades, hem d'afegir que la situació seria desesperada si no tinguéssim exemples de bones pràctiques, i en tenim. L'escola rural catalana és a l'avantguarda d'Europa. Mentre parlem contínuament de Finlàndia i el seu model educatiu, hi ha gent d'allà que ve cada any a Barcelona a aprendre. Si hi ha escoles, a Catalunya, que ho fan bé, vol dir que no estem condemnats a fer-ho malament. Hem d'apostar per l'optimisme perquè l'optimisme és el primer deure del mestre. És com si un mecànic reconegués que no té ni idea d'arreglar cotxes. Malament aniria!

■ Al llibre també és crític amb els sindicats. No li fan el pes?

■ A veure... jo estic sindicat. Si fos totalment crític, no tindria un carnet sindical. El que jo manifesto críticament és la poca capacitat de renovació del seu discurs. Els sindicats s'han protegit, bàsicament, amb fórmules que serveixen per erosionar l'administració, i estan fora de la realitat. Sovint defensen models que, si fas una ullada per Europa, veus que no funcionen. Un exemple és l'increment pressupostari. Està demostrat que no perquè es destinin més diners, hi hagi més pressupost, un sistema educatiu és millor.